

BEZPŁATNY

ISSN 1509-4677

powiatowy

NR 4/2026 (250)

Kurier

M. LEŻAJSK
GM. LEŻAJSK
M. i GM. NOWA SARZYNA
GM. GRODZISKO DOLNE
GM. KURYŁÓWKA

www.starostwo.lezajsk.pl

W numerze:

Powiat Leżajski uzyskał dofinansowanie na przebudowę drogi powiatowej 1240R Wola Zarczycka - Nowa Sarzyna

Historia leżajskiego sanktuarium w nietypowej formie

Znaczenie Puszczy Sandomierskiej i jej mieszkańców w gospodarce i kulturze regionu

Podróże: Niezwykłe i tajemnicze miejsca w Polsce, cz. 10

W NUMERZE:

POWIAT 2-8

- Lista nieodpłatnego poradnictwa w powiecie leżajskim
- XVII sesja Rady Powiatu Leżajskiego
- Konferencja „Rozwiń skrzydła swojego biznesu przez eksport, inwestycje i fundusze UE”
- Posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego dotyczące sytuacji w ochronie zdrowia
- Powiat Leżajski uzyskał dofinansowanie na przebudowę drogi powiatowej 1240R Wola Zarczycka – Nowa Sarzyna
- Leżajska komenda PSP ma nowego komendanta
- Nadleśnictwo Leżajsk stworzyło nową ścieżkę pieszo-rowerową
- Rusza budowa ścieżki rowerowej Stare Miasto – Przychojec
- Główny Inspektor Sanitarny zachęca do udziału w programie „Senior w roli głównej”
- Seniorzy wspierają i pomagają

Z ŻYCIA SZKÓŁ 9-11

- ZSL
- ZST

KULTURA 12-19

- Program obchodów Święta Konstytucji 3 Maja
- Skarby z muzealnego magazynu
- Historia leżajskiego sanktuarium w nietypowej formie
- Znaczenie Puszczy Sandomierskiej i jej mieszkańców w gospodarce i kulturze regionu
- Lekcje historii poza klasą - edukacyjne spacerunki po Leżajsku
- „Żołnierze Niezłomni. Antykomunistyczne podziemie na Rzeszowszczyźnie po 1944 roku” - nowa wystawa czasowa w MZL
- Wielkanocne warsztaty w Muzeum Ziemi Leżajskiej

KALENDARZ IMPREZ 20-21

PODRÓŻE 22-23

- Niezwykłe i tajemnicze miejsca w Polsce cz. 10

REKLAMA 24-28

Kurier Powiatowy – Wydawca:

Starostwo Powiatowe w Leżajsku,
ul. Kopernika 8, 37-300 Leżajsk.

Adres redakcji:

ul. Skłodowskiej 8

(budynek B Starostwa Powiatowego w Leżajsku),
tel. 17 240 45 72, e-mail: promocja@starostwo.lezajsk.pl

Redaktor naczelna:

Natalia Nowicka.

Redakcja wydania:

Małgorzata Charko (ZST), Stanisław Majcher (ZSL),
Tomasz Chrzastek (SOSW),
Roman Federkiewicz (Muzeum Ziemi Leżajskiej).

Wszelkie prawa zastrzeżone. Artykuły odzwierciedlają
poglądy ich autorów. Redakcja nie zwraca materiałów
niezamówionych. Redakcja zastrzega sobie prawo
do skracania tekstów i zmiany tytułów.

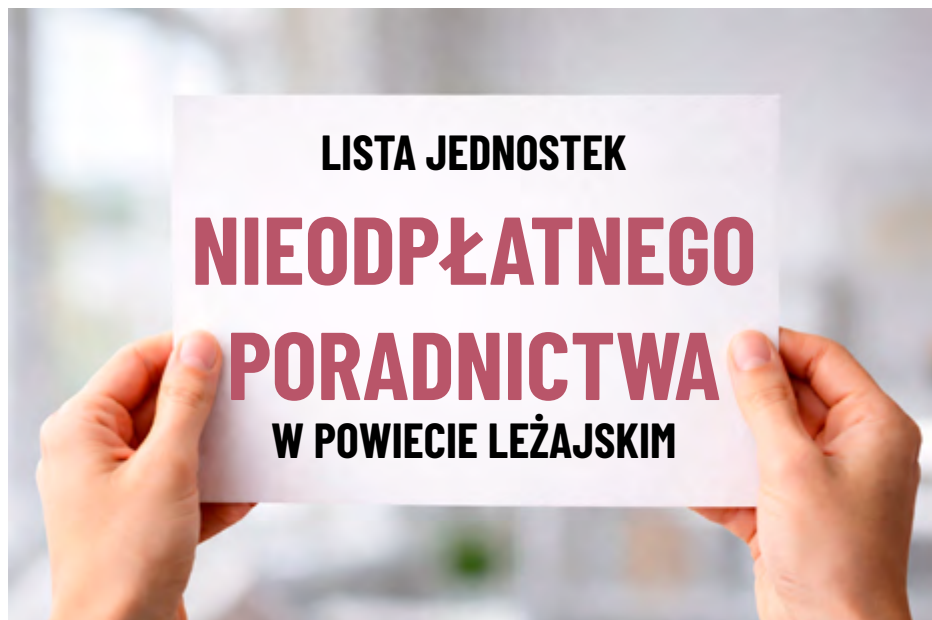
Za treść reklam i ogłoszeń płatnych
redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Druk:

TOP DRUK Sp. z o.o., sp. k.,
ul. Nowogrodzka 151a 18-400 Łomża

Nakład: 3000 egzemplarzy

Numer zamknięto: 17.04.2026 r.



**Skorzystaj z listy jednostek
nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.
Dzięki zawartym w niej informacjom dowiesz się,
gdzie uzyskasz porady w różnych sprawach na terenie powiatu.**

Zgodnie z ustawą o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej z dnia 5 sierpnia 2015 roku (t.j. Dz. U. z 2026 r., poz. 44) Starosta prowadzi, aktualizuje oraz publikuje listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa dla mieszkańców powiatu leżajskiego, która składa się z dwóch części i obejmuje w szczególności:

część I

– poradnictwo rodzinne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu pomocy społecznej, w sprawie rozwiązywania problemów alkoholowych i innych uzależnień, w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach interwencji kryzysowej, dla bezrobotnych, dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, a także z zakresu praw konsumentów, praw dziecka, praw pacjenta, ubezpieczeń społecznych, prawa pracy, prawa podatkowego, dla osób znajdujących się w sporze z podmiotami rynku finansowego i inne;

część II

– informacje o punktach nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego ze wskazaniem punktów i dyżurów wraz z ich specjalizacją, o ile została określona.

**Lista jednostek dostępnych dla mieszkańców naszego powiatu
opublikowana jest w Biuletynie Informacji Publicznej
Powiatu Leżajskiego w zakładce „Nieodpłatna pomoc prawna”.**

Link do listy:

<https://bip.starostwo.lezajsk.pl/28326/28326/art26162.html>

XXVII SESJA

RADY POWIATU LEŻAJSKIEGO



26 marca w sali obrad Rady Powiatu leżajskiego odbyła się XXVII sesja rady. Po przyjęciu porządku posiedzenia i protokołu z poprzedniej sesji radni zapoznali się ze sprawozdaniami rocznymi z wykonania planu finansowego za rok 2025 Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Leżajsku i Muzeum Ziemi Leżajskiej.

Następnie podjęli uchwały w sprawie:

- uchwały zmieniającej Uchwałę nr VII/39/2024 Rady Powiatu Leżajskiego z dnia 24 września 2024 r. w sprawie nadania statutu Samodzielnemu Publicznemu Zespołowi Opieki Zdrowotnej w Leżajsku
- przystąpienia do realizacji programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2026;
- zmiany uchwały nr LXXVII/385/2023 Rady Powiatu Leżajskiego z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do realizacji projektu pt. „Zwiększenie dostępu do usług wspierających funkcjonowanie dzieci, młodzieży, rodzin biologicznych i pieczy zastępczej” zgłaszanego do wyboru przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie w trybie niekonkurencyjnym w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027, Priorytet 7 Kapitał ludzki gotowy do zmian, Działanie 7.19 Integracja społeczna;
- przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu pojazdu oznakowanego dla Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku;
- zgody na udzielenie bonifikaty od opłat rocznych za trwałe zarząd;
- zmian w wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Leżajskiego;
- wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2026 r.;
- rozpatrzenia petycji dotyczącej lokalnego programu zdrowotnego „Bezpieczna Cięża – domowe KTG dla mieszkank powiatu leżajskiego”.

Ponadto członkowie rady zapoznali się ze sprawozdaniem z działalności Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Leżajskiego za 2025 rok i sprawozdaniem Starosty z prac Zarządu Powiatu w okresie międzysesyjnym.

NN



Sesje Rady Powiatu Leżajskiego dostępne są do obejrzenia na kanale YouTube:
<https://www.youtube.com/c/StarostwoPowiatowewLe%C5%BCajsku/streams>

Konferencja

„Rozwiń skrzydła swojego biznesu przez eksport, inwestycje i fundusze UE”

Z jakich programów oferowanych przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu mogą korzystać MŚP w dostępie do rynków zagranicznych? W jaki sposób oferowane przez PAIH narzędzia i mechanizmy wsparcia pomagają mikro, małym i średnim firmom w budowaniu silnych relacji biznesowych? Jakie warunki powinna spełnić nowo powstała lub już istniejąca firma, aby uzyskać zwolnienie z podatku dochodowego w wysokości do 70%? Jak skutecznie zabezpieczyć się przed ryzykiem związanym z eksportem? Z jakich źródeł można pozyskać środki na sfinansowanie eksportu lub inwestycji zagranicznych? Jak skutecznie aplikować o fundusze UE dedykowane sektorowi MŚP?

Na te i wiele innych pytań szukali odpowiedzi uczestnicy konferencji przebiegającej pod hasłem „Rozwiń skrzydła swojego biznesu przez eksport, inwestycje i fundusze UE”. Konferencja odbyła się 18 marca w Muzeum Ziemi Leżajskiej. Spotkanie zostało zorganizowane przez PAIH, przy wsparciu logistycznym Starostwa Powiatowego w Leżajsku oraz zostało objęte patronatem honorowym Starosty Leżajskiego Zdzisława Leśko. W wydarzeniu wzięli udział przedsiębiorcy reprezentujący sektor MŚP z województwa podkarpackiego, przedstawiciele PAIH, instytucji finansowych, doradcy oraz eksperci ds. funduszy unijnych.

Program konferencji obejmował prelekcje oraz panel dyskusyjny, których celem było dostarczenie uczestnikom praktycznej wiedzy na temat skutecznego korzystania z funduszy UE, strategii ekspansji zagranicznej oraz inwestycji.

Podczas panelu dyskusyjnego poruszono tematy możliwości eksportowych i inwestycji zagranicznych, roli partnerstw międzynarodowych oraz znaczenia inwestycji jako kluczowego warunku rozwoju przedsiębiorstw. Uczestnicy mieli okazję nawiązać kontakty biznesowe, wymienić się doświadczeniami oraz zasięgnąć porad od ekspertów.

Konferencja „Rozwiń skrzydła swojego biznesu przez eksport, inwestycje i fundu-



sze UE” okazała się cennym wydarzeniem dla przedsiębiorców, którzy chcą rozwijać swój biznes na nowych rynkach, korzystając z dostępnych środków finansowych i wiedzy eksperckiej. Organizatorzy tj. PAIH oraz Starostwo Powiatowe w Leżajsku za-

powiedzieli kontynuację tego typu inicjatyw, mających na celu wspieranie rozwoju lokalnej gospodarki.

Wanda Rakszawska-Stopyra
Członek Zarządu Powiatu Leżajskiego

Posiedzenie plenarne Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego dotyczące sytuacji w ochronie zdrowia

Starosta Leżajski Zdzisław Leško wziął udział w posiedzeniu KWRiS zainicjowanym przez Związek Powiatów Polskich. Spotkanie, które odbyło się 10 kwietnia, w gmachu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dotyczyło narastających od dawna problemów w systemie ochrony zdrowia, a w szczególności trudnej sytuacji szpitali powiatowych.



Przedstawiciele samorządów spotkali się ze stroną rządową, by jasno zakomunikować, że bez zdecydowanych działań na poziomie centralnym system ochrony zdrowia może ulec poważnemu załamaniu.

Związek Powiatów Polskich od miesiąca apeluje do Ministerstwa Zdrowia o konkretne rozwiązania dotyczące m.in. wynagrodzeń, finansowania świadczeń oraz restrukturyzacji podmiotów leczniczych, a także zapowiadanego programu pożyczkowego Banku Gospodarstwa Krajowego.

W trakcie obrad podkreślano dramatyczną sytuację szpitali powiatowych. Jak zaznaczono, brak odpowiednich decyzji i wsparcia finansowego może doprowa-

dzić do ograniczenia dostępności świadczeń dla mieszkańców. Przedstawiciele samorządów zwracali uwagę, że obecny system wymaga pilnych i systemowych zmian, a odpowiedzialność za jego funkcjonowanie spoczywa na administracji rządowej, dysponującej odpowiednimi narzędziami finansowymi i legislacyjnymi.

Podczas obrad przedstawiono również aktualne dane dotyczące sytuacji finansowej szpitali powiatowych. Analizy wskazują na systematyczne pogarszanie się wyników finansowych oraz rosnące zadłużenie placówek, co dodatkowo potwierdza skalę problemu.



NN

Powiat Leżajski uzyskał dofinansowanie na przebudowę drogi powiatowej 1240R Wola Zarczycka – Nowa Sarzyna



18 marca, w siedzibie Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie zostały podpisane umowy z samorządami województwa podkarpackiego na remonty i przebudowy dróg powiatowych oraz gminnych w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

Podkarpacie otrzymało na ten rok 166 413 484,13 zł. Dodatkowo przyznano 8 320 645,09 zł z rezerwy Prezesa Rady Ministrów. Łączna kwota dofinansowania wynosi 174 734 129,22 zł.

Wśród beneficjentów RFRD jest również Powiat Leżajski, który uzyskał dofinansowanie w wysokości 5 717 684,00 zł na zadanie „Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1240R Wola Zarczycka – Nowa Sarzyna od km 0+760 do km 4+070”. Całkowita wartość zadania to 9 529 473,81 zł, w tym wkład własny Powiatu Leżajskiego

oraz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna w proporcji 50/50 wynosi 3 811 789,81 zł.

Umowa została zawarta pomiędzy Wojewodą Podkarpackim Teresą Kubas-Hul a Powiatem Leżajskim, reprezentowanym przez Starostę Leżajskiego Zdzisława Leškę i Wicestarostę Leżajskiego Lucjana Czenczka, przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu Jolanty Marciniak.

Realizacja zadania rozpocznie się w kwietniu br., a zakończy w listopadzie 2027 r.

NN

LEŻAJSKA KOMENDA PSP MA NOWEGO KOMENDANTA



1 kwietnia, w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Leżajsku odbyła się uroczysta zbiórka związana z powołaniem nowego kierownictwa jednostki. Decyzją Podkarpackiego Komendanta Wojewódzkiego PSP nadbryg. Tomasza Barana na wspomniane stanowisko został powołany st. bryg. Robert Krajewski. Funkcję zastępcy komendanta powierzono mł. bryg. Piotrowi Flejszarowi.

Nowy komendant to oficer z wieloletnim doświadczeniem zawodowym, od dawna związany z leżajską jednostką. W trakcie swojej służby realizował zadania w obszarze operacyjnym, kontrolno-rozpoznawczym oraz szkoleniowym. Aktywnie współpracował także z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych i prowadził działania na rzecz rozwoju systemu ochrony przeciwpożarowej na terenie powiatu.

W wydarzeniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej, w tym: Wojewoda Podkarpacki Teresa Kubas-Hul, Zarząd Powiatu Leżajskiego: Starosta Leżajski Zdzisław Leško,

Wicestarosta Lucjan Czenczek oraz Członek Zarządu Powiatu Wanda Rakszawska-Stopyra, radni Sejmiku Województwa Podkarpackiego Jerzy Paul i Marek Ordyczyński, a także kierownictwo Podkarpackiej Komendy Wojewódzkiej PSP, wódcze gmin z terenu powiatu, kierownicy jednostek powiatowych oraz poprzedni komendanci leżajskiej komendy.

Uroczystość była również okazją do podkreślenia znaczenia służby leżajskich strażaków w zapewnianiu bezpieczeństwa mieszkańców powiatu oraz wyrażenia uznania dla ich dotychczasowej pracy.

NN

Nadleśnictwo Leżajsk stworzyło nową ścieżkę pieszo-rowerową

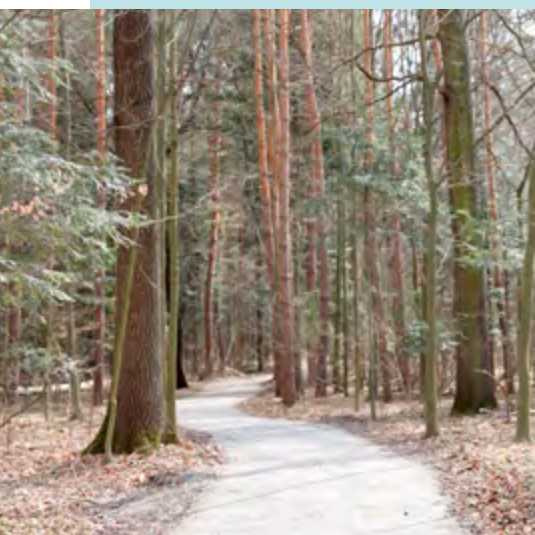
24 marca oficjalnie otwarto nową ścieżkę pieszo-rowerową utworzoną przez Nadleśnictwo Leżajsk. Trasa o nazwie Ścieżka Przyrodnicza „Las Klasztorny” stała się kolejnym ważnym elementem rozwoju lokalnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

W inauguracji szlaku, obok kierownictwa oraz pracowników leżajskiego nadleśnictwa, udział wzięli również wódcze powiatu i gmin, przez które przebiega nowa trasa: Starosta Leżajski Zdzisław Leško, Burmistrz Miasta Leżajsk Krzysztof Trębacz oraz Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzej Rychel. W wydarzeniu uczestniczyła także młodzież, która z entuzjazmem przetestowała szlak – zarówno pieszo, jak i na rowerach.

Nowa ścieżka prowadzi przez tereny Rezerwatu Las Klasztorny, oferując użytkownikom możliwość bezpośredniego kontaktu z naturą oraz poznania unikalnych walorów tego obszaru. Co ważne, trasa została zaprojektowana z myślą o bezpieczeństwie i komforcie korzystających z niej osób.

Nowy szlak nie tylko ułatwia dostęp do atrakcyjnych terenów leśnych, ale przede wszystkim zachęca do aktywności fizycznej i spędzania czasu na świeżym powietrzu. To doskonała propozycja dla rodzin, miłośników spacerów oraz pasjonatów turystyki rowerowej.

NN



Rusza budowa ścieżki rowerowej

STARE MIASTO - PRZYCHOJEC

13 kwietnia Zarząd Powiatu Leżajskiego podpisał umowę z wykonawcą zadania „Przebudowa drogi powiatowej 1242R Przychojec – Stare Miasto od km 0+006 do km 1+885 polegająca na budowie drogi dla rowerów” – firmą MOLTER Sp. z o.o. z Głogowa Małopolskiego.

Projekt zakłada budowę dwukierunkowej ścieżki rowerowej o długości 1,888 km, przy krawędzi istniejącej jezdni drogi powiatowej nr 1242R, w ramach przebudowy drogi.

Podczas podpisania umowy Powiat Leżajski reprezentowali Starosta Leżajski Zdzisław Leško i Wicestarosta Lucjan Czenczek, zaś wykonawcę – prezes firmy Łukasz Mol-

ter. W spotkaniu uczestniczyli również: Członek Zarządu Powiatu Wanda Rakszawska-Stopyra i pracownicy Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych Starostwa Powiatowego w Leżajsku.

Na ww. zadanie Powiat Leżajski uzyskał w ub. roku dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu nr FEPK.04 Mobil-

ność i łączność” programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021-2027. Dofinansowanie stanowi 80% całkowitej wartości zadania, a pozostałe 20% to wkład własny Powiatu Leżajskiego i Gminy Leżajsk.

Umowa obejmuje zarówno budowę drogi dla rowerów, jak i odnowę nawierzchni drogi powiatowej nr 1242 Przychojec – Stare Miasto, przy czym odnowa nawierzchni finansowana jest w całości ze środków własnych Powiatu Leżajskiego oraz Gminy Leżajsk.

NN



Główny Inspektor Sanitarny zachęca do udziału w programie „SENIOR W ROLI GŁÓWNEJ”

„Senior w roli głównej” to ogólnopolski program Głównego Inspektoratu Sanitarnego. Jest on kompleksową odpowiedzią na wyzwania zdrowotne związane ze starzeniem się społeczeństwa oraz pogarszającym się stanem zdrowia populacji osób starszych w Polsce.

Na podstawie analizy sytuacji demograficznej i epidemiologicznej program identyfikuje priorytetowe obszary wymagające interwencji oraz proponuje działania ukierunkowane na poprawę jakości życia osób starszych.

Program kładzie nacisk na najważniejsze aspekty zdrowego stylu życia obejmujące m.in.:

- zdrowe odżywianie,
- aktywność fizyczną dostosowaną do wieku i możliwości,



- wspieranie zdrowia psychicznego,
- szczepienia ochronne i badania profilaktyczne.

Celem programu jest zwiększenie poziomu kompetencji zdrowotnych seniorów poprzez dostarczenie wiedzy opartej na dowodach naukowych.

Program może realnie przyczynić się do wzmocnienia samodzielności, sprawczości, a także dobrostanu osób starszych. Co ważne, będzie wspierał zdrowe i odpowiedzialne społeczeństwo, w którym seniorzy odgrywają istotną rolę.

Szczegółowe informacje dotyczące uczestnictwa w programie znajdują się na stronie <https://www.gov.pl/web/gis/realizacja-programu>

Seniorzy wspierają i pomagają

Końcówka marca i początek kwietnia 2026 roku były dla Leżajskiego Stowarzyszenia Seniorów (Emerytów i Rencistów) czasem intensywnej działalności, integracji oraz wyraźnego zaangażowania społecznego.

30 marca 2026 roku w Miejskim Centrum Kultury w Leżajsku odbyło się Walne Zebranie członków stowarzyszenia, podsumowujące dotychczasową działalność organizacji. Ze względu na dużą liczbę uczestników (obecnie stowarzyszenie liczy 198 osób) spotkanie zorganizowano w głównej sali kinowej, ponieważ siedziba przy ul. Skłodowskiej 8 nie jest w stanie pomieścić tak licznej grupy. Zebranie przebiegło sprawnie i zgodnie z planem, przy wymaganej frekwencji. Podczas spotkania dokonano podsumowania dorobku stowarzyszenia oraz podjęto cztery nowe uchwały istotne dla jego dalszego rozwoju, w tym dotyczące uzupełnienia składu zarządu. Na szczególne podkreślenie zasługuje postawa członków – wszystkie decyzje podejmowano jednogłośnie, co świadczy o dużym zaufaniu do władz oraz jest zapowiedzią dobrej współpracy na przyszłość. Obecny Zarząd tworzą: prezes Andrzej Portka oraz wiceprezesi Bogdan Duda, Franciszek Portka i Zofia Kosmala. Zarząd podziękował członkom

za zdyscyplinowanie, obecność i poparcie. Słowa wdzięczności skierowano również do dyrektora Miejskiego Centrum Kultury Ireneusza Wołka oraz pracowników MCK za udostępnienie obiektu i pomoc w przygotowaniu zaplecza do poczęstunku dla uczestników w okresie poprzedzającym Święta Wielkanocne.

Leżajscy seniorzy po raz kolejny pokazali swoją wrażliwość i gotowość do niesienia pomocy. 28 marca stowarzyszenie odpowiedziało na nominację Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Leżajsku do wyzwania i włączyło się w akcję charytatywną na rzecz Antoniego Króla. Zbiórkę przeprowadzono 30 marca, bezpośrednio po walnym zebraniu, wśród członków stowarzyszenia. Dzięki ich zaangażowaniu udało się zebrać kwotę 3550 zł, która została przekazana rodzinie chłopca. Inicjatywa ta jest dowodem na to, że środowisko seniorów nie tylko integruje się i aktywnie działa, ale także realnie wspiera potrzebujących.

Z kolei 2 kwietnia członkowie stowarzyszenia wraz z chórem „Pasjonata” uczcili 21. rocznicę śmierci św. Jana Pawła II. Spotkanie odbyło się przed pomnikiem przy Bazylice Zwiastowania NMP w Leżajsku i miało podniosły, refleksyjny charakter. O godzinie 21:30 uczestnicy zapalili światło pamięci, natomiast o 21:37 – w symboliczną godzinę śmierci papieża – wspólnie

odśpiewali jego ulubione pieśni: „Barkę”, „Czarną Madonnę” oraz „Zapada zmrok”. Był to moment wspólnoty, zadumy i przypomnienia wartości, które Jan Paweł II pozostawił kolejnym pokoleniom.

Opisane wydarzenia pokazują, że Leżajskie Stowarzyszenie Seniorów to organizacja aktywna, zintegrowana i silnie zakorzeniona w lokalnej społeczności. Łączy działalność organizacyjną z troską o innych oraz pielęgnowaniem tradycji i pamięci historycznej, stanowiąc ważny element życia społecznego miasta.

Andrzej Portka



ZESPÓŁ SZKÓŁ LICEALNYCH

im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku



OFERTA EDUKACYJNA 2026/2027

Liceum Ogólnokształcące nr 1

4-letnie

- Cyberbezpieczeństwo i nowoczesne technologie informatyczne
- Medyczna
- Biologiczno-chemiczna
- Matematyczno-fizyczna
- Matematyczno-informatyczna
- Matematyczno-językowa
- Matematyczno-geograficzna
- Językowa - tłumacz
- Humanistyczno-prawna
- Dziennikarska
- Sportowo-ratownicza **NOWOŚĆ**
- Oddział Przygotowania Wojskowego

KLASY

Technikum nr 2

5-letnie

- Technik ekonomista z innowacją e-biznes
- Technik logistyk z innowacją bezpieczeństwo systemów informacyjnych
- Technik spedytor z innowacją pożarniczą
- Technik eksploatacji portów i terminali

KLASY

**DZIEŃ
OTWARTY
W ZSL**
22 maja 2026 r.

[f /zslchrobry](#) [@chrobrylezajsk](#)

Zespół Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego
ul. M. Curie-Skłodowskiej 6, 37-300 Leżajsk
tel. 17 242 00 19, fax 17 242 76 28

www.zslchrobry.lezajsk.pl, e-mail: sekretariat@zslchrobry.lezajsk.pl

Warsztaty branżowe w ramach projektu „Kształcimy dla pracy”



W styczniu i lutym uczniowie klas technicznych Zespołu Szkół Licealnych im. Bolesława Chrobrego w Leżajsku mieli możliwość uczestniczenia w warsztatach branżowych organizowanych po raz kolejny w ramach projektu „Kształcimy dla pracy” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Podkarpacia 2021–2027. Zajęcia skierowane były do młodzieży kształcącej się w zawodach technik ekonomista, logistyk, spedytor oraz technik eksploatacji portów i terminali, a ich głównym celem było rozwijanie kompetencji zawodowych.

W okresie od 31 stycznia do 6 lutego odbyły się warsztaty dedykowane branży spedycyjno-logistycznej. Zajęcia obejmowały łącznie 16 godzin lekcyjnych i zostały przeprowadzone w czterech grupach szkoleniowych. W warsztatach uczestniczyły 92 osoby, które miały możliwość pogłębienia wiedzy oraz rozwinięcia kompetencji z zakresu magazynowania, transportu i spedycji. Program zajęć obejmował najważniejsze zagadnienia dotyczące gospodarki magazynowej, organizacji procesów logistycznych oraz funkcjonowania transportu. Uczniowie zapoznali się także z nowoczesnymi narzędziami i technologiami wykorzystywanymi w branży, co pozwoli im lepiej przygotować się do wyzwań dynamicznie zmieniającego się rynku pracy.

Kolejnym elementem realizacji projektu były branżowe warsztaty EKA, które odbyły się w dniach 23-24 lutego. Wzięło w nich udział 28 uczniów technikum ekonomicznego. Zajęcia zostały zaplanowane w taki sposób, aby zapewnić każdemu uczestnikowi indywidualne wsparcie oraz umożliwić efektywne połączenie wiedzy teoretycznej z praktyką. Program warsztatów



obejmował m.in. analizę rynku, zarządzanie finansami, planowanie strategiczne oraz zagadnienia prawne związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Celem obu form wsparcia było nie tylko przekazanie rzetelnej wiedzy teoretycznej, lecz także rozwijanie praktycznych umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej. Udział w warsztatach pozwolił uczniom rozwinąć kompetencje zawodo-

we oraz lepiej przygotować się do egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie.

Praktyczny charakter zajęć oraz ich wysoka wartość merytoryczna sprawiły, że uczestnicy ocenili warsztaty jako bardzo wartościowe i inspirujące doświadczenie, które w istotny sposób poszerzyło ich wiedzę oraz rozwinęło umiejętności zawodowe.

Dorota Rauza

ZST kształtaci przyszłych liderów branży

Osiągnięcia uczniów ZST w lutym i marcu.

Najlepszy matematyk wśród techników ponownie z ZST

„Matematyka w technice dla technika” to ogólnopolski konkurs matematyczny skierowany do uczniów technikum. W tegorocznej edycji udział wzięło prawie 750 uczniów z 63 szkół technicznych z różnych miejscowości w Polsce. Z tym większą satysfakcją informujemy, że najlepszym z najlepszych, czyli laureatem I miejsca został Bartłomiej Wojak. Jako zwycięzca otrzymał indeks na Politechnikę Lubelską. W szesnastoletniej historii konkursu trzech uczniów Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku zwyciężyło, trzech kolejnych zostało laureatami i trzech finalistami.

Finaliści Olimpiady Wiedzy o Mediach

Finał XII edycji Olimpiady Wiedzy o Mediach odbył się w dniach 20-21 marca na Wydziale Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego i zgromadził uczestników z całego kraju. Tytuł finalisty Olimpiady Wiedzy o Mediach zdobyło dwóch uczniów ZST. Są to: Bartłomiej Gondek oraz Robert Rup. To już trzeci rok z rzędu, w którym uczniowie ZST zostają finalistami Olimpiady.

Laureat I miejsca IV Konkursu Fotograficznego „Śladami Józefa Ulmy”

24 marca, w Wojewódzkim Domu Kultury w Rzeszowie odbył się wernisaz wystawy IV Pleneru Fotograficznego „Śladami Józefa Ulmy” zorganizowanego przez Fundację im. Rodziny Ulmów „SOAR”. Wówczas nagrodzono też autorów najlepszych zdjęć. Wśród zwycięzców znalazł się Szymon Półćwiartek – laureat I miejsca w kategorii „Wyjątkowa chwila”. Swoją pracę Szymon zatytułował „Mali gospodarze”. Tegoroczna edycja konkursu jest już trzecią z rzędu, podczas której Szymon został laureatem. W 2023 roku otrzymał I miejsce w kategorii „Krajobraz wokół mnie” i III miejsce w kategorii „Moja rodzina”. W roku 2024 został laureatem I miejsca w kategorii „Krajobraz wokół mnie” i laureatem II miejsca w kategorii „Moja rodzina”. Otrzymał również Nagrodę Specjalną, czyli zaproszenie do Pałacu Prezydenckiego i możliwość fotografowania oficjalnych uroczystości państwowych z udziałem Prezydenta RP.



„Ziemia Leżajska” wyróżniona

27 marca, w sali widowiskowej Miejskiego Domu Kultury w Łańcutu odbył się XVI Ogólnopolski Przegląd Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Tańca Ludowego „Garniec” pod honorowym patronatem Burmistrza Łańcuta. Na scenie zaprezentowało się 700 uczestników z 35 zespołów ludowych prezentujących folklor swoich regionów. Wśród nich znalazł się działający przy ZST Zespół Pieśni i Tańca „Ziemia Leżajska”, którzy otrzymał wyróżnienie za suity tańców lubelskich.

38 stypendystów naukowych

Po raz kolejny Zarząd Województwa Podkarpackiego przyznał stypendia naukowe uczniom szkół ponadpodstawowych z terenu województwa podkarpackiego w ramach projektu „Poszerzając horyzonty – stypendia naukowe dla uczniów technikum i szkół branżowych”. Wśród beneficjentów znalazła się grupa 38 uczniów technikum i branżowej szkoły I stopnia ZST. Wysokość otrzymanego stypendium wynosi 6 tysięcy złotych.

ZST



Powiatowy Koncert z okazji Święta Konstytucji 3 Maja

3 Maja 2026 godz. 17.00

scena plenerowa na dziedzińcu

Muzeum Ziemi Leżajskiej



“Byłaś serca biciem”



Powiatowa Orkiestra DIVERTIMENTO

pod batutą Rafała Czarnackiego
oraz soliści Julia Baran, Maksymilian Stalec,
Bartłomiej Piwowar, Daniel Lipiec.

W repertuarze m.in.: “Byłaś sercem biciem”,
“C est lavie”, “Jak na lotni”, “Bądź moim natchnieniem”

Patronat Honorowy Starosta Leżajski Zdzisław Leško

Organizatorzy:

Partnerzy medialni:





SKARBRY

z muzealnego magazynu

Wzorem lat ubiegłych, Muzeum Ziemi Leżajskiej przygotowało autorską wystawę czasową składającą się wyłącznie z własnych eksponatów. Są one w większości związane z ludźmi i wydarzeniami z terenu ziemi leżajskiej, począwszy od lat 20. XX wieku.

Wystawa została umieszczona w gruntownie zmodernizowanej sali wystaw czasowych na parterze Dworu Starościńskiego. Jest ona skierowana do zwiedzających w każdym wieku. Po wielowątkowej kwerendzie w muzealnych magazynach i archiwach, nieprezentowane wcześniej artefakty otrzymały „nowe życie”.

Niewątpliwą gwiazdą wystawy jest krosno tkackie, pracujące od lat 70. XX w. w leżajskiej „Cepelii”. Otaczające go kilimy są dowodem kunsztu pracowników zakładu. Uwagę młodszych osób może przykuć dawny sprzęt audiowizualny w postaci projektora filmowego z taśmami, analogowe aparaty fotograficzne, rzutniki do wyświetlania filmów obrazkowych tzw. przeźroczy, gramofon „Bambino” z płytami winylowymi i pocztówkami dźwiękowymi oraz radia lampowe „Pionier” i „Mazur”. Bogata kolekcja lamp naftowych to cza-

sy przed elektryfikacją Leżajska. Miłośnicy militariów na pewno z chęcią obejrzą karabinki AK-47, pistolety P-83, łącznicę wojskową oraz korpusy karabinów i łuski po pociskach szrapnelowych z okresu I wojny światowej.

Reprint Konstytucji 3 Maja 1791 roku to jeden z najcenniejszych prezentowanych artefaktów, podobnie jak dokumenty dotyczące tak zasłużonej osoby dla miasta, jaką był Stanisław Gdula. Liczne pocztówki Leżajska przypomną wszystkim dawny wygląd miasta. Na zdjęciach gimnazjalnych z 1958 r. być może niektórzy ze zwiedzających będą mogli obejrzyć siebie, a unikalna kolekcja fotografii obiektów służby zdrowia z terenu powiatu leżajskiego z 1974 r. da powód do wspomnień z lat minionych.



Zapraszamy do zwiedzenia ekspozycji, która będzie dostępna do 14 czerwca br.

Historia LEŻAJSKIEGO SANKTUARIUM w nietypowej formie

Powiat Leżajski po raz kolejny podjął współpracę z Fundacją Questingu z Bałtowa, aby stworzyć nowy quest – edukacyjną grę terenową, która zyskała spore grono entuzjastów także wśród mieszkańców powiatu. Tym razem nowa trasa przybliży historię jednego z najważniejszych miejsc pielgrzymkowych w regionie: Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia i Klasztoru oo. Bernardynów w Leżajsku. Inicjatywa ma na celu połączenie edukacji, rekreacji oraz odkrywania lokalnego dziedzictwa w atrakcyjnej, angażującej formie.



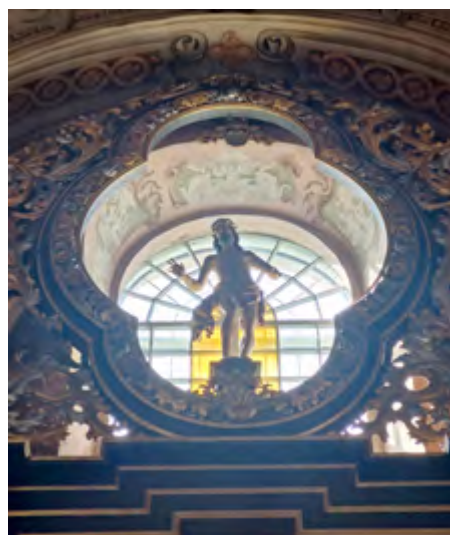
Bazylika Zwiastowania NMP pojawiała się już we wcześniejszych questach Powiatu Leżajskiego, ale żaden nie był jej poświęcony w całości. Nowa trasa powstaje na terenie sanktuarium oraz częściowo w malowniczej kalwarii leżajskiej. Została zaprojektowana tak, aby uczestnicy mogli nie tylko poznać historię miejsca, lecz także doświadczyć jego wyjątkowej atmosfery poprzez aktywne odkrywanie kolejnych punktów.

W centrum opowieści znajduje się nie tylko bazylika – słynąca z unikatowych organów i bogatego wystroju – lecz również jej otoczenie będące przestrzenią refleksji i duchowej wędrówki. Narratorem opowieści będzie tajemnicza postać, której tożsamość pozna każdy, kto przejdzie quest i poprawnie rozwiąże wszystkie zawarte w nim rebusy.

Celem gry jest nie tylko promocja lokalnego dziedzictwa kulturowego i religijnego, ale także zachęcenie mieszkańców i turystów do aktywnego spędzania czasu. Nowy quest, podobnie jak poprzednie, ma być dostępny dla osób w różnym wie-

ku. Jego premiera planowana jest jeszcze przed wakacjami.

Projekt wpisuje się w rosnącą popularność questingu w Polsce, który staje się coraz częściej wybieraną formą zwiedzania. Jego twórcy liczą, że stanie się on inspiracją do odkrywania kolejnych lokalnych historii oraz pogłębiania więzi z dziedzictwem regionu.





W oczekiwaniu na nową trasę warto zapoznać się z innymi questami, które powstały dotychczas z inicjatywy Powiatu Leżajskiego. Obecnie jest ich już dwanaście:

„W Leżajsku na piasku, objawiła się przy lasku, Matka Boska Marya...”

– nawiązuje do obecności Bożogrobców w Leżajsku i wiedzy od klasztoru do rynku (czas przejścia questu to około 50 min.);

„Na tropie wielokulturowości”

– quest, którego motywem przewodnim jest wielokulturowość ziemi leżajskiej, zamieszkałej niegdyś przez trzy nacje: Polaków, Żydów i Rusinów; trasa questu liczy 30 km i prowadzi obok kościołów, cerkiewek oraz ohelu cadyka Elimelecha (czas przejazdu trasy to 2-3 h);

„Los rzucony na stos”

– quest pieszy, którego bohaterką jest leżajska mieszcza Mielczarkowa, potocznie zwana „czarownicą z Leżajaska”, którą za dobre serce spotkał okrutny los (czas przejścia questu to około 60 min.);

„Tajemnicze zabójstwo w biały dzień”

– nawiązuje do tajemniczego zabójstwa młodej mieszkanki Leżajaska Marii Jaroszówny, wnuczki znanego leżajskiego rejenta Alfreda Jossego (czas przejścia questu to około 60 min.);

„Biłem Twoim sercem ziemię”

– opowieść o życiu i twórczości Tadeusza Hollendera, poety urodzonego w Leżajsku rozstrzelanego przez gestapo w ruinach warszawskiego getta w 1943 r. (czas przejścia questu ok. 50 min.);

„Ojczyzna jest ważniejsza. Ku pamięci Rudolfa Jaszowskiego”

– quest poświęcony ppor. Rudolfowi Jaszowskiemu, dowódcy leżajskiej placówki ZWZ-AK aresztowanemu podczas pacyfikacji Leżajaska i zakatowanemu przez gestapo w jarosławskim więzieniu (czas przejścia questu: ok. 45 min.);

Gdzie znaleźć nasze questy?

Jeśli wolicie papierowe ulotki questowe, znajdziecie je w:

- Muzeum Ziemi Leżajskiej (Mickiewicza 20A),
- Punkcie Informacji Turystycznej (Rynek 38),
- Wydziale Promocji i Współpracy Starostwa Powiatowego w Leżajsku (Skłodowskiej 8).

Jeśli wolicie ulotki w wersji cyfrowej, znajdziecie je w:

- aplikacji mobilnej „Questing – gry terenowe”,
- stronie internetowej Fundacji Questingu www.questing.pl
- stronie internetowej Starostwa Powiatowego w Leżajsku www.starostwo.lezajsk.pl/questy

„O tym, co szablą wojował i od szabli zginął”

oraz

„O tym, co starostwem leżajskim władał i z diabłem się nie układał”

– questy, które opowiadają m.in. o głośnym XVII-wiecznym konflikcie dwóch magnatów, który odbił się szerokim echem na terenie całej ówczesnej Rzeczypospolitej; Stanisław Stadnicki zwany również „Diabłem łańcuckim” to bohater pierwszego z questów, zaś Łukasz Opaliński to bohater drugiego (czas przejścia pierwszego questu 90 min., czas przejścia drugiego – 50 min.);

„Pamięci ofiar pacyfikacji Leżajaska”

– opowiada o wybranych wątkach pacyfikacji miasta, w wyniku której życie straciło kilkudziesięciu jego mieszkańców (czas przejścia questu ok. 50 min.);

„Śladami leżajskich Żydów”

– quest poświęcony historii Żydów w Leżajsku i postaci cadyka Elimelecha, jednemu z pierwszych cadyków w historii judaizmu i najwybitniejszych przedstawicieli chasydyzmu; corocznie do Leżajaska przybywają tysiące Żydów z całego świata, aby pomodlić się przy grobie cadyka.

„Skarby leżajskiej architektury” cz. 1 i cz. 2

– questy poświęcone perełkom leżajskiej architektury, będące odpowiedzią na rosnącą popularność architektury; kilkusetletnia historia Leżajaska oraz jego niegdyś wielokulturowość znajdują odbicie w architektonicznym zróżnicowaniu miasta, co stanowi nie lada atrakcję dla miłośników tego rodzaju turystyki; questy umożliwiają szczegółowe zapoznanie się z historią danego budynku, okolicznościami powstania oraz cechującym go stylem w architekturze.



Z kart naszej historii

W przeszłości Puszcza Sandomierska była jednym z największych kompleksów leśnych obejmując dużo większy obszar niż obecnie. W średniowieczu stanowiła naturalną granicę między Polską a księstwami ruskimi. Jeden z najwybitniejszych polskich etnografów Jan Stanisław Bystron ponad 90 lat temu w publikacji „Ugrupowania etniczne ludu polskiego” napisał, że w obrębie Puszczy Sandomierskiej napotykamy (...) *niewielką, ale ciekawą grupę powstałą stosunkowo późno jako produkt kolonizacji leśnej.*

Lasowiacy, bo o nich mowa, to grupa etnograficzna zamieszkująca tereny południowo-wschodniej Polski, północnej części Kotliny Sandomierskiej, w widłach Wisły i Sanu. Był to obszar dawnej Puszczy Sandomierskiej. Dzisiaj stanowią go powiaty: leżajski, niżański, stalowowolski, tarnobrzeński, kolbuszowski, mielecki oraz część ropczycko-sędziszowskiego. Szukając korzeni jego etnosu, cofnąć się trzeba do okresu wczesnopiastowskiego, czasów łowców i karczowników. Od XIV wieku element osadniczy, początkowo polski, płynący głównie z Małopolski i Mazowsza oraz rusiński ze wschodu zasilili pasterze wołoscy, jeńcy wojenni: Tatarzy, Turcy i Szwedzi osadzeni w królewskich ziemach. Od końca XVI-II wieku dołączyli również Niemcy, sprowadzani w ramach kolonizacji józefińskiej w monarchii austriackiej. Był to prawdziwy tygiel ludności, która jak się wydaje uległa całkowitej kulturowej asymilacji i polonizacji w II połowie XIX wieku. O ich obecności świadczą do dziś zachowane nazwy miejscowości takie jak: Mazury, Moskale, Szwedy, Wołoszyny, Ranischau, Königsberg oraz nazwiska: Turczyn, Wołoch, Mołdoch, Moskal, Serkis, czy Baj. Tak specyficzne podłoże stało się kanwą do powstania nowej grupy etnograficznej.

Współczesna nazwa grupy „Lasowiacy” urobiona została przez etnografów dla tej puszczańskiej ludności jeszcze przed II wojną światową. Miejscowa ludność samo określała się mianem „Lesioki”, co może być świadectwem ich wysokiej świadomości odrębności w stosunku do sąsiadów, a także szacunku jakim darzyli puszcę. W latach po II wojnie światowej na kanwie szeroko

Znaczenie Puszczy Sandomierskiej i jej mieszkańców w gospodarce i kulturze regionu

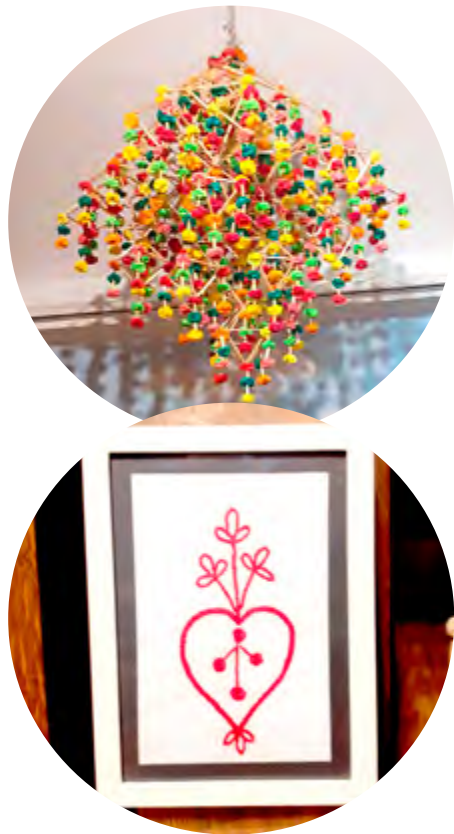


Mapa regionu zamieszkałego przez Lasowiaków wg F. Kotuli, *Z Sandomierskiej Puszczy*, Kraków 1962

Mapa regionu zamieszkałego przez Lasowiaków wg Janiny Wójtowicz, *O Lasowiakach i gwarze lasowskiej* 1967

zakrojonych m.in. przez pracownie Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk badań etnograficznych prowadzonych w poszczególnych regionach kraju, przystąpiono również do przetrząsania kulturowego zasobu regionu. Nazwa „Lasowiacy” porządkująca występowanie określonej tradycyjnej kultury ludowej na określonym terenie funkcjonowała już powszechnie. Wielką rolę odegrali w nich wybitni etnografowie Roman Reinfuss i Franciszek Kotula. Nie została ona jednak przyjęta przez miejscową ludność. Ta odbierała ją pejoratywnie i mając za wstydliwą, najchętniej przerzucała na sąsiadów. Wyniki ostatnich badań potwierdzają fakt, że nazwa „Lasowiak” brzmi dla nich obco, anachronicznie i dziwnie, kwitowana jest wzruszeniem ramion oraz śmiechem i wygląda na to, że nie od nich pochodzi. Istnieje natomiast w topografii kultury regionalnej w pracach etnograficznych i przyjęła się – może nawet przez nich utożsamiana – w nazwach zespołów ludowych, stowarzyszeń regionalnych, a nawet nazwach „Lasowiak”, „Lasowianka” nadawanych kiepskim barom piwnym w okresie PRL we wsiach dawnej Puszczy Sandomierskiej.

Nazwanie to jednak wyjątkowo trafne, biorąc pod uwagę warunki w jakich przyszło temu ludowi żyć. W przekazach zachowało się także powszechnie znane powiedzenie *Las (u)ojciec nas, a my dzieci jigo, jidziewa do nigo*. Liczne na terenie Puszczy Sandomierskiej rzeki, jak San z dopływami, były ważnym czynnikiem, wywierającym wpływ na osadnictwo. W dolinie Sanu na linii Leżajsk – Rozwadowsów ludność określała się mianem „Posaniaków”, a w dolinie Wisły „Powiślaków”. Wzdłuż dolin rzecznych przebiegały ważne szlaki handlowe. Nieprzebyta puszcza dawała poczucie bezpieczeństwa przed wrogiem, dostarczała zwierzyny, owoców, grzybów i miodu oraz budulca do wzniesienia domostw, grodów i całych osiedli. Duża ilość drewna była również spławiana przez flisaków Sanem i Wisłą do Torunia i Gdańska począwszy od pała „Łąd” w Starym Mieście i portu w Ulanowie. Drugim określeniem było *Las żywi i broni*, z którym wiąże się chlubna karta z marca i kwietnia 1656 r., kiedy to Lesioki tłumnie stanęli do walki z cofającą się spod Jarosławia armią szwedzką króla Karola X Gustawa,



współpracując z wojskami Stefana Czarnieckiego.

Puszczański charakter terenów musiał wywrzeć duży wpływ na rozwój tzw. osad służebnych oraz powstanie wielu osad według pewnego typu gospodarki. Np. śladem pierwotnej uprawy ziemi mogą być nazwy miejscowości: Zdziary, Zżary (las wytrzebiony w wyniku pożaru), Pogorzałka (od dymiącego lasu przy smolarni), Trzebownisko, Trzebuska (wytrzebione miejsce pod uprawę), Łazy (pola orne powstałe na skutek karczunku lub wytrzebienia lasu). Od eksploatacji zasobów puszczy i zajęć ludności powstało szereg nazw miejscowości np. Sokołów, Sokolniki (polowania z sokołami), Łowisko (polowania). Przemysł drzewny reprezentuje np. Maziarnia (osada założona do wyrobu smoły, dziegciu i mazi do smarowania kół). Śladem dawnego hutnictwa są takie miejscowości jak Rudnik, Ruda, Huta czy Hucisko.

Jak już wspomniano, głównym źródłem utrzymania mieszkańców była puszcza. Gleby pozyskane w wyniku trzebień lasu były mało urodzajne, w odróżnieniu od dolin nadrzecznych Wisły i Sanu. Jeśli chodzi o rolnictwo, to uprawiano przede wszystkim żyto, jęczmień, proso i len. Ziemiaki zaczęto uprawiać od I poł. XIX wieku i obok kapusty stały głównym źródłem codziennej strawy. Hodowano krowy, owce, woły, kozy, świnie i drób. Mięso jednak było spożywane rzadko, zwykle przy okazji świąt kościelnych i uroczystości rodzinnych. Ważną rolę odgrywało łowiectwo. Skórki dzikich zwierząt stanowiły ważną dziedzinę puszczań-



skiego handlu. Liczne rzeki dostarczały ryb. Istnieją przekazy z pokolenia na pokolenie o wielkich łowach w 1409 r. przed wojną z Zakonem Krzyżackim w okolicach Leżajska i Raniżowa, w których miał brać udział król Władysław Jagiełło. Bardzo ważnymi zawodami byli kowale i młynarze. Duża ilość drewna sprzyjała rozwojowi wszelkich rzemiosł drzewnych. Szczególną popularnością cieszyły się maziarnictwo, smolarstwo, węglarstwo drzewne, ciesielstwo, bednarstwo, kołodziejstwo. W okresie zimowym rozpowszechnione było szewstwo, tkactwo, plecionkarstwo i zabawkarstwo. Dodatkowym zajęciem było również bartnictwo i pasiecznictwo. Gospodarka pszczelarska, w której umiejętności przechodziły z ojca na syna, była jednym z ważniejszych działów gospodarki puszczańskiej. W dobrach królewskich i majątkach szlacheckich powstawały huty żelaza i szkła, co pociągało za sobą poważną trzebież obszarów leśnych. Były to jednak zajęcia głównie męskie. Kobiety zajmowały się domem, przygotowaniem pożywienia dla całej rodziny, oporządkaniem zwierząt, a także pomagały w pracach polowych. W miarę potrzeb wytwarzały przedmioty zaliczane dzisiaj do plastyki obrzędowej: m.in. ozdoby z bibuły i słomy, wycinanki, pająki Bożonarodzeniowe, kwiaty, także szyły, wycinały i haftowały.

Spółeczność lasowiacka była zawsze bardzo religijna, a szczególnie przywiązana do kultu maryjnego poprzez sanktuaria w Leżajsku, Dzikowie i Radomyślu nad Sanem. Na tę religijność mieszkańców Puszczy Sandomierskiej zwracał już uwagę ks. Wojciech Michna w swoim „Pamiętniku historycznym” z przełomu lat 60-70 XIX wieku. Krytykując ich skłonność do zabobonów, notował jednocześnie: *Nigdzie nie znalazłem między ludem tak spotęgowanej wiary w Kościoła naukę, jak tutaj. Książdz porządny i do ludu*



przywiązany jest tu bożyszczem ludowym, ma głos na okolicę i nigdzie nie znalazłem takiej ochoty do włóczenia się po odpustach, jak tu u ludu tego. Można powiedzieć, że Mazur z puszczy to włóczęga odpustowy.

Jedną z najważniejszych postaci zachowującą tradycje, zwyczaje i obrzędy lasowiackie była Maria Kozłowa (1910-1999) z Machowa k. Tarnobrzega, córka Wojciecha Wiącka, działacza ruchu ludowego i senatora II RP.

Do skarbnicy kultury tych terenów należy serce lasowiackie, wyrażające szczerą miłość i wierność. Sercami ozdabiano lasowiackie domy. Wycinano je z tektury, formowano z bibuły, ozdabiano i wieszano na ścianie. W powszechnym użyciu funkcjonuje w widłach Wisły i Sanu legenda o lasowiackim sercu: *Dawno, dawno, temu we wsi Dąbrowica mieszkał sławny na okolicę kowal Brylski, miał córkę Marysię, która była najpiękniejsza w całej wsi. Za Marysię oglądał się Antek, a i ona spoglądała za nim, bo był bardzo przystojny i pracowity. Pewnego razu, gdy Antek wybierał się na flis, splanować drewno tratwami do Gdańska, zarobić na ich ślub i gospodarstwo, Marysia zawiesiła mu na szyi wykute przez jej ojca*

ciąg dalszy na str. 18

ciąg dalszy ze str. 17

serce na łańcuszku. Miało mu ono przypominać w czasie rozłąki ukochaną Marysię. W czasie podróży utonął w okolicach Torunia i flisacy przywieźli jej z powrotem tylko owo serce. Z woli dziewczyny zostało wmurowane w kapliczkę, stając się symbolem wielkiej miłości.

Historia tej miłości rozniosła się po okolicy i zapoczątkowała legendę o lasowiackim sercu. Od tamtego czasu stało się ono symbolem wielkiej miłości i przywiązania zakochanych. Hafciarki zaczęły je wyszywać na odświętnych strojach, a dziewczęta na chusteczkach darowanych chłopcom. Jak głosi legenda, całus podarowany ukochanej osobie pod „Sercem lasowiackim”, ustawionym na rynku w Baranowie Sandomierskim, gwarantuje trwałą związek i wieczną miłość dla zakochanych. Kulturowaniem tradycji lasowiackich zajmują się liczne muzea, placówki kulturalne i stowarzyszenia na terenie Kotliny Sandomierskiej, a propaguje od 2021 r. Festiwal Kultury Lasowia-

ckiej, w którym Muzeum Ziemi Leżajskiej corocznie bierze czynny udział jako jeden z jego operatorów.

Bibliografia:

Franciszek Kotula – *Hej leluja. leluja*. Toruń. 1970.

Józef Półcwiartek – *Położenie ludności wiejskiej starostwa leżajskiego w XVI-XVIII wieku*. Warszawa, Kraków. 1972.

Kazimierz Maciąg – *Region lasowiacki w dokumentach staropolskich, literaturze i twórczości autobiograficznej. Rekonesans*. [w:] *Kwartalnik Edukacyjny. Lasowiacy inspirowują*. Rzeszów. 2023.

Joanna Papuzińska – *Serce lasowiackie*. [w:] <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/serce-lasowiackie.html>

<https://muzeumkolbuszowa.pl/lasowiacy-i-rzeszowiacy>

Fotografie

<https://lasowiacki.pl/>

<https://lasowiacki.pl/serce-z-tarnobrzegu/>

https://rzeszowpodkarpacie.com/puszcza-sandomierska/#google_vignette

https://www.stany.sandomierz.opoka.org.pl/archiwum/index_pliki/Stany_dzieje1.htm

https://www.stany.sandomierz.opoka.org.pl/archiwum/index_pliki/Stany_dzieje1.htm

Barć, ul pasieczny, pająk, serce lasowiackie – Muzeum Ziemi Leżajskiej

Roman Federkiewicz

Muzeum Ziemi Leżajskiej



Wielkanocne warsztaty w Muzeum Ziemi Leżajskiej

W marcu Muzeum Ziemi Leżajskiej przeprowadziło cykl tradycyjnych wielkanocnych warsztatów edukacyjnych. Placówkę odwiedziło wiele grup przedszkolnych oraz uczniów szkół podstawowych z całego powiatu, dzięki czemu w muzeum zapanowała prawdziwie świąteczna i radosna atmosfera.

Podczas zajęć przeprowadzane były rozmowy o znaczeniu Świąt Wielkanocnych, przypomniano uczestnikom o związanych z nimi tradycjach oraz o symbolach, a także zastanawiano się, jakie produkty i ozdoby powinny znaleźć się w wielkanocnym koszyczku.

Największą atrakcją dla uczestników była część warsztatowa, podczas której dzieci mogły wykazać się kreatywnością i własnoręcznie przygotować świąteczne dekoracje. Powstały piękne wianki, kurczaczki, zajączki oraz kolorowe drzewka z jajeczek, które z pewnością ozdobią wiele domów.

Muzeum dziękuje wszystkim grupom za odwiedziny, zaangażowanie i wspólnie spędzony czas oraz zaprasza do uczestnictwa w kolejnych warsztatach i lekcjach muzealnych.

MZL



Lekcje historii poza klasą

– edukacyjne spacery po Leżajsku

Muzeum Ziemi Leżajskiej zaprasza uczniów szkół podstawowych (klasy VII–VIII) oraz szkół średnich do udziału w wyjątkowych zajęciach terenowych, które w ciekawy i angażujący sposób przybliżają lokalną historię.

To nie są zwykłe lekcje – to spacer śladami przeszłości, podczas którego uczestnicy poznają najważniejsze wydarzenia, miejsca pamięci oraz zabytki miasta Leżajsk. Program zajęć łączy edukację z bezpośrednim doświadczeniem przestrzeni historycznej, co sprawia, że nauka staje się bardziej zrozumiała i inspirująca.

Zajęcia stanowią doskonałe uzupełnienie programu nauczania historii, rozwijają świadomość regionalną i zachęcają do odkrywania własnych korzeni.

MZL

W trakcie spotkań młodzież:

- odwiedzi kluczowe punkty na mapie miasta (m.in. rynek, kościół farny, miejsca pamięci, cmentarz żydowski),
- pozna historię regionu oraz ważne wydarzenia z jego dziejów,
- wysłucha opowieści przewodnika, który w przystępny sposób przybliży lokalne dziedzictwo,
- weźmie udział w chwili refleksji przy miejscach upamiętniających mieszkańców i wydarzenia z przeszłości.

Zapraszamy do zapisów!

Szczegółowe informacje oraz rezerwacje terminów dostępne są w Muzeum Ziemi Leżajskiej lub pod nr telefonu 17 240 22 35 wew. 15.

**Dołączcie do nas i odkryjcie historię Leżajska
w wyjątkowy sposób!**



NOWA WYSTAWA CZASOWA W MZL

„Żołnierze Niezłomni. Antykomunistyczne podziemie na Rzeszowszczyźnie po 1944 roku”

Muzeum Ziemi Leżajskiej zaprasza do obejrzenia wystawy „Żołnierze Niezłomni. Antykomunistyczne podziemie na Rzeszowszczyźnie po 1944 roku” przygotowanej i udostępnionej przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie.

Wystawa prezentuje struktury Zrzeszenia WiN, które powstały na bazie rozwiązanej Armii Krajowej oraz struktury Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW).

Wyeksponowane zostały sylwetki członków IV Zarządu Głównego WiN, jak również działaczy terenowych Zrzeszenia jak Józef Zadziński, Józef Baran Chrząszczyński, Franciszek Przysiężniak, Ludwik Więclaw i inni. Jeden z paneli jest poświęcony w całości płk Witoldowi Pileckiemu.

MZL



Wystawa jest prezentowana na ogrodzeniu muzealnym przy ul. Mickiewicza oraz w holu górnym w Dworze Starościńskim i będzie dostępna do 10 maja br.

MAJ 2026

IMPREZY KULTURALNE

MAJOWY FESTIWAL KINA W LEŻAJSKU

Termin: 1-3 maja, 9-10 maja

Miejsce: Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku oraz Targowisko Miejskie

Organizator: MCK Leżajsk

Opis: W tym roku majówka w Leżajsku nabiera zupełnie nowego blasku. Przed nami Majowy Festiwal Kina – cykl wydarzeń, który połączy relaks na leżaku, emocje na wielkim ekranie i ryk silników. Projekt jest współfinansowany przez Polski Instytut Sztuki Filmowej. Szczegółowy program poniżej.

1-3 maja: Filmowy Piknik pod MCK

- **Kino na leżakach:** Codziennie dwa seanse – coś dla dzieci i coś dla starszych widzów.
- **Wiedza i zabawa:** Przed filmami zapraszamy na prelekcje filmowe oraz quizy z nagrodami – sprawdź swoją wiedzę o kinie i zgarnij festiwalowe gadżety.
- **Wspólne grillowanie:** My rozstawiamy grille i dbamy o żar, Wy przynosiscie własne kiełbaski. To idealny czas na sąsiedzkie pogaduchy w piknikowej atmosferze.
- **Dla najmłodszych:** Gry, zabawy i animacje, które nie pozwolą na nudę między seansami.

9-10 maja: Kino Samochodowe

Przenosimy się na Targowisko Miejskie, które zmieni się w amerykańskie drive-in cinema. W sobotę i niedzielę wieczorem zapraszamy na seanse prosto z samochodów. Wygodny fotel, własne radio i wielki ekran – poczujcie magię kina w zupełnie nowym wydaniu.

■ **10 maja:** Rynek pełen mocy (akcja charytatywna).

Finał festiwalu będzie wyjątkowo głośny i szlachetny. Leżajski Rynek wypełnią samochody sportowe. Podziwianie niesamowite maszyny z bliska. Spełnijcie marzenia o przejażdżce na fotelu pasażera.

■ **Dla odważnych:** pokazy i udział w driftowaniu. Wszystko to w ramach zbiórki charytatywnej – bawimy się i pomagamy jednocześnie.

UROCZYSTE OBCHODY ŚWIĘTA KONSTYTUCJI 3 MAJA

Termin: 2 maja

Miejsce: Gmina Grodzisko Dolne

Organizatorzy: Wójt Gminy Grodzisko Dolne

Opis: W tym dniu odbędą się uroczystości upamiętniające Święto Konstytucji 3 Maja oraz Gminny Dzień Strażaka.

WIECZÓR MUZYKI ORGANOWEJ I KAMERALNEJ

Termin: 3 maja

Miejsce: Kościół pw. NMP Królowej Polski w Nowej Sarzynie

Organizator: Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie

Opis: Pierwszy z cyklu koncertów w ramach Wieczorów Muzyki Organowej i Kameralnej podczas którego wystąpią: Marek Stefański (organy) i Agnieszka Radwan-Stefańska (organy). Opieką artystyczną: Grzegorz Bigas. Prowadzenie koncertu: Michał Garbacz.

WARSZTATY ILUSTRACJI I KARYKATURY

Termin: 7 maja

Miejsce: Biblioteka Publiczna w Leżajsku

Organizator: MCK Biblioteka Publiczna w Leżajsku

Opis: W ramach obchodów Tygodnia Bibliotek zapraszamy na warsztaty ilustracji i karykatury oraz pokaz rysowania karykatur. Zajęcia poprowadzi Szymon Teluk. Zapisy pod nr telefonu 17 2421268.



SPOTKANIE DLA PRZEDSZKOLAKÓW ZE STANISŁAWEM KORNASIEWICZEM

Termin: 8 maja, godz. 10:00

Miejsce: Biblioteka Publiczna w Leżajsku

Organizator: MCK Biblioteka Publiczna w Leżajsku

Opis: W ramach obchodów Tygodnia Bibliotek zapraszamy na spotkanie z poetą Stanisławem Kornasiewiczem, autorem bajek i wierszy dla dzieci.

DNI KWITNĄCEJ AZALII ORAZ BIEG O KWIAT AZALII

Termin: 9 maja

Miejsce: Rezerwat Kołacznia – Wola Zarczycka

Opis: Cykliczne wydarzenie promujące rezerwat Kołacznia w Woli Zarczyckiej, w którym znajduje się naturalne stanowisko azalii pontyjskiej zwanej inaczej różanecznikiem żółtym.

81 ROCZNICA BITWY POD KURYŁÓWKĄ

Termin: 10 maja

Miejsce: Kuryłówka

Organizator: Wójt Gminy Kuryłówka, GOK w Kuryłowce

Program: 11.00 – msza w kościele św. Józefa, 12.30 – Uroczystości przy pomniku obok Urzędu Gminy.

MAJÓWKA

Termin: 17 maja godz. 15:00-19:00

Miejsce: Rynek w Leżajsku

Organizator: Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku

Opis: Zapraszamy wszystkie dzieci i rodziców na niezapomnianą sobotę pełną zabawy!

Czekają na was: gigantyczne dmuchane zjeżdżalnie i zamki dmuchane, kolorowe place zabaw, tory przeszkód BigBallers – wyzwanie dla małych i dużych. Strefa zabawy bez końca, a co najważniejsze – wszystkie atrakcje są bezpłatne.

SPOTKANIE DYSKUSYJNEGO KLUBU KSIĄŻKI

Termin: 25 maja, godz. 16:45-18:00

Miejsce: Biblioteka Publiczna w Leżajsku

Organizator: MCK Biblioteka Publiczna w Leżajsku

Opis: Dyskusyjny Klub Książki to oferta dla wszystkich, którzy kochają czytać i chcą dzielić się wrażeniami z lektury z innymi czytelnikami.

X RAJD ROWEROWY „SZLAKIEM NASZEJ HISTORII”

Termin: 31 maja

Miejsce: Gmina Kuryłówka

Organizator: Wójt Gminy Kuryłówka, GOK w Kuryłowce

Opis: Rajd rowerowy to wielopokoleniowe spotkanie pasjonatów turystyki rowerowej i historii. X jubileuszowy będzie prowadził drogami Gminy Kuryłówka. Jadąc zobaczymy wiele miejsc i budowli, które zasługują na wyróżnienie i chwilę rozmowy o ich powstaniu. Liczymy, że podobnie jak w latach poprzednich pojedziemy w sile ok. 200 rowerów.

PIKNIK „DZIEŃ RODZINY”



Termin: 31 maja

Miejsce: Park przy Ośrodku Kultury w Grodzisku Miasteczku

Organizator: Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym

Opis: Rodzinna majówka integrująca całe rodziny. W programie: występy grup wokalnych i tanecznych oraz potańcówka.

MIEJSKI DZIEŃ DZIECKA

Termin: 30-31 maja, godz. 15:00-19:00

Miejsce: Plac przed Miejskim Centrum Kultury w Leżajsku oraz Rynek w Leżajsku

Organizator: Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku

Opis: Wielkimi krokami zbliża się najbardziej kolorowe i radosne wydarzenie dla najmłodszych! Już 30-31 maja zapraszamy wszystkie dzieci i ich rodziców na Miejski Dzień Dziecka, organizowany wspólnie z Miastem Leżajsk.

Szczegółowy program:

- **30 maja, godz. 15:00** – plac przed MCK: tego dnia czeka Was prawdziwe zwierzęce zamieszanie, spotkacie sympatyczne alpaki, króliki, kozy, świnki morskie, weźmiecie udział w animacjach z pełnym energii Panem Śmieszkiem, do tego strefa zabaw i wiele innych atrakcji,
- **30 maja godz. 15:00** – Rynek w Leżajsku: dmuchańce, zwierzęta, animacje, warsztaty i strefa zabaw. Wszystkie atrakcje są bezpłatne.

POLSKI INSTYTUT SZTUKI FILMOWEJ

mck
Miejskie Centrum Kultury
w Leżajsku

zaprasza na

MAJOWY FESTIWAL KINA

1-3 maja

KINO PIENEROWE NA PLACU MCK

2 seanse dziennie

- strefa zabaw dla dzieci · strefa grillowania
- konkursy z nagrodami · prelekcje
- napoje · popcorn · wata cukrowa · slushy

9-10 maja

KINO SAMOCHODOWE

na Targowisku Miejskim przy ul. Sikorskiego

dodatkowo 10 maja
POKAZ SAMOCHODÓW SPORTOWYCH
na leżajskim rynku

WSTĘP WOLNY

SUPERCAR TAXI • DRIFT TAXI • OFFROAD TAXI • DMUCHAŃCE • MOTORKI

PRZEJEDŹ SIĘ RAZEM Z NAMI!

Ferrari / Lamborghini / McLaren / Nissan GTR
Challenger / BMW M2 i inne...

LEŻAJSK RYNEK MIEJSKI
10 MAJA 10:00-20:00

Dodatkowe atrakcje takie jak:
Dmuchawce / Mini motorki / Wata cukrowa
Kolorowe warkoczki / Malowanie twarzy
/ gry i zabawy

ORGANIZATOR:
FUNDACJA FUN AND DRIVE DZIECIOM

PARTNERZY:

@funadddrive @CZUCZI.TV CARS HUB mck

MIEJSKI DZIEŃ DZIECKA

Leżajsk 2026

30.05 godz. 15.00 (Sobota) Plac przed MCK

- warsztaty dla dzieci
- dmuchańce
- malowanie twarzy
- strefa zabaw
- zabawa z Panem Śmieszkiem
- spotkanie ze zwierzętami
- prelekcje

31.05 godz. 15.00 (Niedziela) Rynek

- dmuchańce
- malowanie twarzy
- robienie warkoczków
- warsztaty
- zabawa z Panem Śmieszkiem
- spotkanie ze zwierzętami
- koncert zespołu MERITUM

MIASTO LEŻAJSK

mck
Miejskie Centrum Kultury
w Leżajsku

WSZYSTKIE ATRAKCJE BEZPŁATNE

POZNAJ LEŻAJSK INACZEJ

Wkrótce elektryczne pojazdy ruszą z turystami

MIASTO LEŻAJSK **mck**



(podróż 147)

Polska to kraj, który na pierwszy rzut oka znamy doskonale, ale wystarczy zejść z utartego szlaku, by odkryć jego drugie, mroczne i zagadkowe oblicze. Obok popularnych kurortów i zabytkowych starówek istnieją miejsca, które wymykają się logice – od opuszczonych miast-widm, przez magnetyczne góry, aż po podziemia skrywające sekrety sprzed dekad. Po raz kolejny ruszamy w miejsca, gdzie historia spotyka się z niewyjaśnionym.

Zofiówka (Otwock)

Są miejsca, których historia bywa tak mocnym obrazem, że dodanie do niego rzeczywistych kształtów staje się zbyt dużym do udźwignięcia ładunkiem emocji. I tak się stało w tym miejscu. Przyjeżdżając tu pierwszy raz nie mieliśmy odwagi samotnie wejść na ten teren. Dopiero za drugim razem pokonaliśmy otwocki las dojeżdżając na niewielki parking, obok którego wznoszą się ruiny „Zofiówki”. Niestety, nawet teraz, kiedy słychać tylko szum liści, a nad nami świeci słońce, emocje nas podzieliły. Alą zostaje w samochodzie – ja ruszam zobaczyć jedno z najbardziej nawiedzonych miejsc w Polsce. Miejsce, którego mroczna historia przyciąga poszukiwaczy mocnych wrażeń. Ale od początku.

Na przełomie XIX i XX w. polscy Żydzi tworzyli coraz bardziej zwartą i coraz lepiej zorganizowaną społeczność. W 1906 r. Towarzystwo Opieki nad Umysłowo i Nerwowo Chorymi Żydami zbudowało szpital.



Niezwykłe i tajemnicze miejsca w Polsce

cz. 10

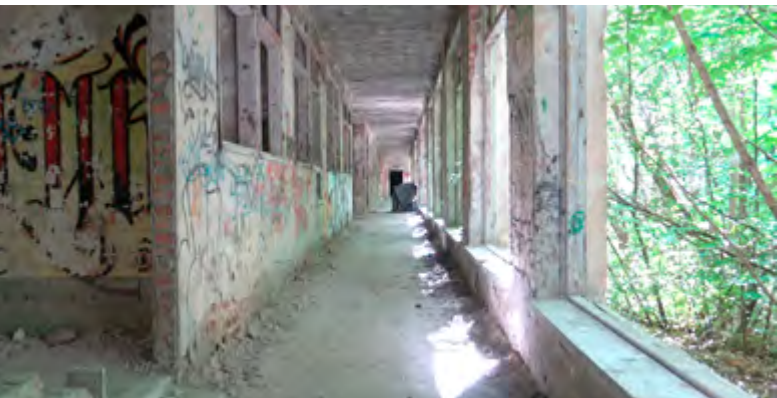
Nazwano go Zofiówką, od imienia Zofii Endelmanowej, która pomogła kupić ziemię, ofiarowując na ten cel własną ceną biżuterię. W Zofiówce leczono chorych psychicznie Żydów z ubogich i średnio zamożnych warstw społecznych. Leczenie było darmowe. Wbrew stereotypom o dawnej psychiatrii, nie stosowano w Zofiówce brutalnych terapii. Głównym elementem procesu leczenia były spokój i praca.

Popularność zakładu szybko rosła: w 1935 r. był już największym sanatorium w Otwocku i jednym z najnowocześniejszych w Europie. Niestety w 1940 r. zaczął się koszmar, który dał Zofiówce ponurą sławę nawiedzonego szpitala psychiatrycznego. Niemcy utworzyli na okupowanym terenie getto obejmujące także Zofiówkę. Nazistowski lekarz Jost Walbum przejął pełną kontrolę nad szpitalem, traktując go niemal jako barak w obozie koncentracyjnym. W ramach akcji T4 naziści mieli za zadanie „eliminację życia niewartego ży-

cia”, czyli pozbycie się wszystkich chorych psychicznie osób. Miało to związek z propagowaniem hitlerowskiej „higieny rasowej”. Niemcy zamordowali na miejscu około 110 osób, a innych pacjentów wywieźli do Treblinki. Tylko kilku osobom udało się uciec. Kolejni, aby nie dać hitlerowcom satysfakcji z odebrania im życia, zdecydowali się popełnić samobójstwo.

Po tych zdarzeniach zaczęto tu przyjmować porody niemieckich dzieci. Planowano utworzyć ośrodek służący „odnowieniu krwi niemieckiej” i „hodowli nordyckiej rasy nadludzi”. Zakład miał zajmować się również germanizacją polskich dzieci i przystosowywaniem ich do adopcji przez niemieckie rodziny. Na szczęście planów tych nie udało się zrealizować. Dzisiaj możemy tylko przypuszczać, jakie mroźne krew w żyłach historii rozegrały się w murach dawnego szpitala psychiatrycznego w Otwocku.

Po wojnie wydobyto mnóstwo ciał z masywnych mogił, znajdujących się w pobliżu



budynku, a on sam wkrótce został przekształcony w sanatorium dla gruźlików. W latach 80. ponownie ulokowano tam szpital psychiatryczny, w którym leczono nie tylko dorosłych, lecz także młodzież i dzieci uzależnione od środków odurzających.

Wokół Zofiówki narosło wiele legend i relacji o nawiedzeniach. Często wspomina się np. o zakonnicy, która miała zapas na schizofrenię po powrocie z misji w Afryce i była leczona właśnie w dawnej Zofiówce. Niestety, choroba wygrała i zakonnica popełniła samobójstwo. Po śmierci miała nawiedzać swój dawny pokój i strącać ze ścian obrazy, które zresztą sama namalowała. Duch zakownicy siał taki popłoch wśród personelu szpitala, że w końcu zdecydowano się na wezwanie egzorcysty, który odprawił rytuał i przegonił ducha.

Choć zjawiska paranormalne wymykają się metodom badawczym współczesnej nauki, to jednak znawcy tematu zgadzają się w jednym: miejsca nawiedzone to takie, w których murach rozegrało się wiele ludzkich dramatów, a intensywne emocje, zwłaszcza nieprzyjemne, pozostawiają ślady w otoczeniu, które mogą przetrwać bardzo długo niczym obraz utrwalony na kliszy.

Dzisiaj kompleks wygląda jak żywcem przeniesiony z apokaliptycznego filmu. Chodząc pomiędzy zniszczonymi, zarastającymi roślinnością murami, warto jednak pamiętać, że to, co się tu działo, nie należy do świata fikcji, a ruiny stanowią budzącą grozę pamiątkę mrocznej historii.

Grobowa piramida (Międzybrodzie)

W południowej części grekokatolickiego cmentarza przy cerkwi Świętej Trójcy w Międzybrodziu powstał w latach 30. XX w. okazały grobowiec. I może nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie jego piramidalna forma.

Grobowiec jest miejscem pochówku rodu Kulczyckich i Dobrzańskich herbu Sas, i co ciekawe jest repliką piramidy Cheopsa w skali 1:50.

Wybór formy grobowca jako piramidy należy przypisać Jerzemu Kulczyckiemu, który odbył szereg podróży naukowych, w tym także do Egiptu, gdzie we wnętrzu piramidy Cheopsa w Gizie spędził podobno na samotnej kontemplacji najszczęśliwszą godzinę swojego życia. Grobowiec został wykonany według projektu Iryny Dobriańskiej, siostrzenicy Włodzimie-



rza Kulczyckiego z bloków piaskowca i ma 3 metry wysokości. Na płycie zamykającej dostęp do grobowca umieszczone są inskrypcje w językach polskim i ukraińskim, a nad płytą umieszczony jest krzyż maltański.

A dlaczego piramida? Wszystko rozpoczęło się w latach trzydziestych XX wieku. Francuski badacz Antoine Bovis odkrył podczas zwiedzania komory grobowej piramidy Cheopsa zjawisko mumifikacji. Ciała niezwykłych zwierząt nie uległy biologicznemu rozkładowi lecz odwodnieniu i zaszuszeniu. Bovis rozpoczął po powrocie z Egiptu serię eksperymentów z modelami piramidy Cheopsa. Zbudował jej model i umieścił tam zdechłego kota. Po pewnym czasie tego eksperymentu ciało kota uległo odwodnieniu i mumifikacji. To samo działo się również z rybami i jajkami. Bovis wpadł jako pierwszy na pomysł zastosowania energii piramid w celu wzmocnienia sił witalnych organizmu.

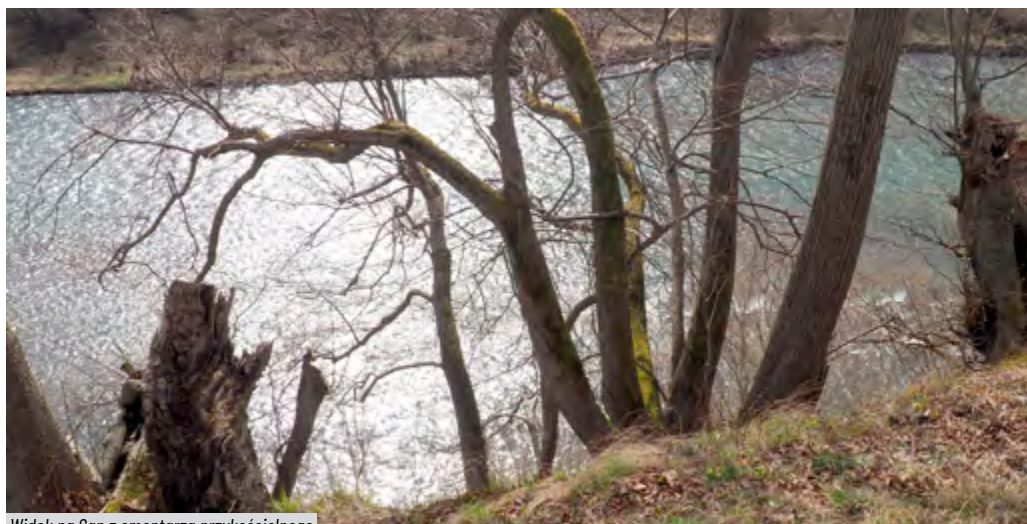
Środowiska naukowe z dużą rezerwą odnosiły się jednak do sensacyjnych doniesień o przejawach „energii piramid”, gdyż



wiadomości te były po prostu zbyt nieprawdopodobne, aby mogły być prawdziwe. Jednak hobbyści i entuzjaści na całym świecie ostrzyli w piramidach żyłki, przechowywali przez długi czas żywność, zmieniali smak wina czy też papierosów. Wypoczywając lub śpiąc w modelach piramid, donosili o poprawie samopoczucia i regeneracji sił, jak również chowali zmarłych, licząc na moc pozytywnej energii.

Tekst, zdjęcia Ireneusz Wolek.

Zapraszam do obejrzenia cyklu filmów na YouTube - Niezwykły Świat - Niezwykłe i tajemnicze miejsca w Polsce



Widok na San z cmentarza przykościelnego



ZAREKLAMUJ SIĘ w Kurierze Powiatowym

TEREN ROZPOWSZECHNIANIA:
powiat leżajski:
miasto Leżajsk, gmina Leżajsk,
miasto i gmina Nowa Sarzyna,
gmina Grodzisko Dolne,
gmina Kuryłówka

NAKŁAD: 3000 egz.

format A4 – 280 zł brutto
format 1/2 A4 – 140 zł brutto
format 1/4 A4 – 70 zł brutto

KONTAKT: 17 240 45 72

Archiwalne wydania miesięcznika Kuriera Powiatowego znajdziesz na: <https://www.starostwo.lezajsk.pl/kurier-powiatowy/>

**SKLEP
ROWEROWY
SERWIS
SPRZEDAŻ**

**Żołątnia
ul. Białobrzaska 1
tel. 660 512 185**

**NAJWIĘKSZY
SKLEP**

**SPORTOWO-
ROWEROWY**

**Leżajsk
ul. Mickiewicza 74,
I piętro (obok dworca)
tel. 730 738 780**



ROSSI-GROOM
PSI FRYZJER

Rossi Groom Psi fryzjer

PRZYJMUJEMY
DUŻE PSY

- Strzyżenie psów
- Pielęgnacja kotów i królików
- Kąpiele pielęgnacyjne i lecznicze
- Trymowanie
- Obcinanie pazurów
- Czyszczenie uszu i okolic oczu
- Opróżnianie gruczołów

ATRAKCYJNE CENY!!!
PARKING PRZED
SALONEM



Tel. 696 016 633

ADRESY:
MICKIEWICZA 44, LEŻAJSK
ORAZ
GRODZISKO DOLNE 325



DREWNO OPAŁOWE

**KOMINKOWE ▪ CIĘTE
ŁUPANE ▪ METRY**

**BUK ▪ BRZOZA
OLCHA ▪ SOSNA**

TRANSPORT GRATIS!

tel. 17 243 27 71

tel. 604 415 609

Hucisko 216



**PROFESJONALNE
USŁUGI SPRZĄTANIA**

dla biur, przestrzeni przemysłowych,
zakładów produkcyjnych
oraz przestrzeni użyteczności publicznej

**Twój partner
w utrzymaniu
czystości w biznesie**



**luxe-like.pl
+48 793 391 007**



**Centrum Auto
Kosmetyki**
Nowa Sarzyna

AUTODETAILING

NOWA SARZYNA UL. KOSCIUSZKI 1

- Przyciemnianie szyb
- Oklejanie folią ochronną PPF
- Kompleksowe czyszczenie wnętrza
- Aplikacja powłok ceramicznych
- Polerka lakieru i zabezpieczenie woskiem
- Czyszczenie i impregnacja skór

 @CENTRUMAUTOKOSMETYKI

 **+48 793 391 007**



MATERACE
GREGOR

Bo życie zaczyna się w łóżku

Powiedz jak śpisz, a zrobię materac dla Ciebie!

INDYWIDUALNE ZAMÓWIENIA
MATERACE NA KAŻDY WYMIAR
NAPRAWA MATERACY
WYMIANA POKROWCÓW



609 212 799



Grodzisko Nowe 365
37-306 Grodzisko Dolne

Chcesz być widoczny dla swoich klientów?

zadzwoń!

536 126 266



Strony i sklepy internetowe

Media Społecznościowe
Wizytówki Google

Rozkręć swoją firmę z FRİK!

Płatne reklamy w Google Ads i na Meta Ads **GF**

Rolki i filmy promocyjne

Oklejenie auta



OGŁOSZENIE PŁATNE



FABRYKA ROZWOJU I KARIERY

